

ФОРМУВАННЯ ФАХІВЦЯ В ГАЛУЗІ «ФАРМАЦІЯ»

Мазур І. А., Кучеренко Л. І., Васюк С. О., Портна О. О., Моряк З. Б., Хромильова О. В.,
Коржова А. С.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

НВО «Фарматрон», м. Запоріжжя, Україна

На сьогодні концепція розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України визначає перспективні напрямки та завдання фармацевтичної галузі й спрямована на створення відповідної нормативно-правової бази, що регулює фармацевтичну діяльність, розробку національної політики у фармацевтичній сфері при визначенні соціальних пріоритетів у забезпеченні населення лікарськими засобами для доступної та ефективної фармакотерапії і профілактики захворювань населення. Впровадження через ліцензування та акредитацію на підприємствах і організаціях фармацевтичного сектору за міжнародними стандартами системи забезпечення якості продукції та послуг, відомих у світі під назвами належної виробничої (GMP), клінічної (GCP), лабораторної (GLP), дистриб'юторської (GDP), аптечної (GPP) практик, належної практики з фармаконагляду (GPhVP) та інших належних практик. Необхідність визначення основних напрямів і пріоритетів розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України зумовлюється реальними політичними та соціально-економічними процесами, зокрема: інтеграцією України до економічного світового співтовариства (згідно наказу МОЗ України № 769 від 13.09.2010 р. «Про затвердження Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011-2020 роки»).

Згідно інтеграції України в європейський простір та необхідністю випускати спеціалістів (магістрів), конкурентоспроможних на європейському та світовому ринках праці, необхідно звернути увагу на вимоги, які пред'являються при навчанні таких фахівців в провідних університетах світової спільноти. Відомо, що робочі плани та навчальні програми базових хімічних дисциплін, які були затверджені у 2009 році, які були більш менш адаптовані до цього. Крім того на ринку навчання все більш конкурентоспроможними стають Російська Федерація та країни колишнього СНД, в яких програма навчання як це не дивно, більш адаптована під європейський простір.

Нам доводиться жити в час змін, які здійснюються не тільки в соціальній та духовній сфері, але і в освіті. На сьогодні змінюються стандарти вищої освіти, це не минуло і фармацевтичну галузь. У погоні за знаннями з гуманітарного та економічного профілю все менше звертають увагу на базові дисципліни, що категорично неможливо робити. Все менше годин приділяються хімічним дисциплінам, без яких фармацевтична

галузь не може існувати, що на сьогодні дуже прикро, і робить неможливим надавати повноцінну фармацевтичну освіту за спеціальністю «Магістр фармації». Все це буде спонукати відтік не тільки іноземних, а і вітчизняних студентів з наших ВНЗ до Російської Федерації, інших країн СНД, не говорячи про країни східної Європи (Чехія, Польща тощо), які планують згодом стати висококласними фахівцями в галузі «Фармації» та працювати на теренах не тільки України, а і в країнах Європейського Союзу членом якого Україна планує стати. Крім того, нам потрібно задати питання чи можливо за запропонованими стандартами випускати саме магістрів фармації, бо ці критерії фахових хімічних дисциплін дозволяють зробити висновок не про підвищення до рівня магістра, а зниження до рівня бакалавра. Також стає запитання, кого ми випускаємо – можливо менеджерів та економістів? Адже фахівці з галузі «Фармація» – це є діамант, який пов'язує лікаря, пацієнта та представників фармацевтичної галузі, фабрик і заводів. Тому необхідно звернути увагу на вимоги, які пред'являються при навчанні таких фахівців в провідних університетах світової спільноти.

Ще хочемо зазначити, що випускники фармацевтичного факультету є єдиними спеціалістами з встановлення якості лікарських засобів. Крім того, вони повинні мати навички щодо розробки методів стандартизації лікарських препаратів (субстанцій і лікарських форм), а працюючи в закладах оптової та роздрібної торгівлі, здійснювати вхідний контроль – «контроль якості лікарських засобів при їх одержанні суб'єктом господарювання, який здійснюється шляхом візуальної перевірки або лабораторних досліджень якості лікарських засобів» згідно Наказу МОЗ України № 677 від 29.09.2014 року.

Виходячи з вищесказаного можна зазначити, що кількість годин з базових хімічних дисциплін не тільки неможливо зменшити, а навпаки потрібно збільшити та вирівняти з кількістю годин у провідних університетах ЄС, щоб випускникам ВНЗ України за спеціальністю «Фармація» не потрібно було здавати академічну заборгованість (ще навчатися досить тривалий термін) для підтвердження кваліфікації випускника українського ВНЗ.